

Hervormingsondag - en Calvyn se 500ste verjaarsdag!

Moenie Sondag se feesdiens misloop nie! Ons noem dit Hervormingsondag en met voorlesings, musiek en sang onthou ons en vier ons ons geestelike erfenis as kinders van die Hervorming en as Presbiteriane.

Jy kan dit ook 'n "partytjie" noem as jy wil, want vanjaar vier ons ook Johannes Calvyn, die leier van die Hervorming in die 16de eeu in Europa, se 500ste verjaarsdag.

Johannes Calvyn is op 10 Julie 1509 gebore. Sy lewe en bediening sou die standpunte oor die Christendom van baie miljoene Christene verander. Sy teologie het die denke van tien duisende predikante en teoloë geslyp en hy is die oorsprong van netsoveel denkers se Westerse siening van die staat, politiek, demokrasie, wetenskap en elke ander belangrike aspek van die lewe!

Op 25 Oktober 2009, Hervormingsondag, vier meer as 50 miljoen mense wêreldwyd die 500ste herdenking van Calvyn se geboortedag. *Hierdie is een verjaarsdag wat elkeen kan vier.* Ons waardes en ons oortuigings is deur hierdie geniale teoloog, kerkman en staatsman verryk. Sy nederige geloof en toewyding en sy lewe van afhanklikheid van die Here, bring mee dat sy denke steeds relevant bydra tot die vorming van ons belangrikste menings oor elke krities belangrike saak waaroor ons nadink.

Calvyn se teologie word populêr opgesom deur na die vyf "sola's" van die gereformeerde tradisie te verwys. "Sola" is die Latyn vir "enkel en alleen" of te wel "net" in alledaagse Afrikaans. Dis Calvyn wat ons geleer het dat die volgende 5 waarhede uit die Bybel, beide in die kerk en in die gemeenskap, ons verstaan van God se waarheid lei:

- *Ons lewe "net tot eer van God".*
- *Ons ken die Evangelie "net uit die heilige Skrif".*
- *Ons word regverdig "net deur die toegerekende regverdigheid van Jesus Christus".*
- *Ons word gered: "Net uit genade".*
- *Ons word gered: "Net deur geloof".*

Calvyn het die leier van die Protestante in Geneve, die hart van die hervorming in Europa, geword. Vanaf Geneve versprei die Gereformeerde geloof na Duitsland, na Skotland onder leiding van John Knox 'n student van Calvyn, en na Engeland, Ierland, Nederland, Hongarye, Skandinawië, Amerika en uiteindelik na al die uithoeke van die wêreld, insluitend die Nederlandse en Britse kolonies.

Vandag is meer as 50 miljoen mense wêreldwyd bekend as Gereformeerde, Hervormd of Presbiteriaans. Die naam Hervormd of Gereformeerde verwys na die feit dat Calvyn die Kerk volgens die Bybel wou hervorm of reformeer en Presbiteriaans verwys na Gereformeerdes se vorm van kerkregering met "presbiters" of te wel ouderlinge.

Sy toewyding aan getrouheid aan die Skrif is net oortref deur sy passie daarvoor dat God sentraal in die lewe en geloof van elke mens, die kerk en die staat moet wees. Vir gelowiges het dit die soeke na 'n persoonlike lewe van geregtigheid gemotiveer, maar ook die kerk en staat is uitgedaag om op 'n wyse te bestaan wat erkenning daaraan gee dat God van elke mens en elke instelling rekenskap sal eis.

So is die strewe na sosiale geregtigheid gebore.

Calvyn se idees oor godsdienstige verdraagsaamheid en die skeiding van Kerk en Staat het later gelei tot die vorming van die Westerse samelewing wat ons ken. Hy het nie geglo in 'n sekulêre staat nie, maar aan 'n onafhanklike kerk en 'n staat wat direk aan God vir sy doen en late moet rekenskap gee. Dit het uiteindelik ook die beginsel van onafhanklike universiteite en 'n wetenskap wat objektief en sonder teologiese beheer bedryf word, bevorder. Die latere bevryding van wetenskap en navorsing, op grond van Calvinistiese denke, het aanleiding gegee tot die prestasies van die wetenskap en die tegnologie van ons dag.

Deur die eeue het die bevryding van die kerk, staat en wetenskap talle groot denkers inspireer om deurslaggewende bydraes te maak tot die vorming van die samelewing en die wêreld. So was dit die Calvinisme van die VSA se President Woodrow Wilson en van Jan Smuts, premier van Suid Afrika, wat na die Eerste Wêreldoorlog geboorte aan die Volkebond gegee het, die voorloper van die Verenigde Nasies van vandag.

Nou moet ons almal weer deur hierdie herdenkings daaraan herinner word dat elkeen net tot eer van God moet leef en werk en ons vryheid moet gebruik om die Here met verantwoordelikheid te dien: met geregtigheid, waarheid en heiligheid as riglyne uit die Woord vir ons hele lewe!